

# SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izahaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrť leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravištvu v dijaškem semenišču (Knabenseminar). — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

## O šolskem vprašanji nekaj v prevdarek.

(Izv. dopis iz Ptuj.)

Odkar imamo nove šolske postave, se gospodje duhovniki ne brigajo za šolo v tej meri, kakor bi bilo to za narodno reč potrebno. Vzroki temu so nam znani. Toda znano je tudi v obče, da se ti vzroki ne dajo tako hitro odpraviti, kakor se želi. Dokaz nam je posvetovanje in sklepanje državnega zbora v minolem letu.

In ako tega ne dobimo, kar si prizadevamo pridobiti, bi li bilo pametno, da damo tudi to malo iz rok, kar imamo?

Razmere so neugodne, a samo ob sebi ne bodo postale boljše; vlada njih ne bode čez noč spremenila, ako nismo delavni tudi sami, ako mi roke križem držimo.

Mi se moramo vseh pravice, katere imamo do naših šol, tudi posluževati; mi moramo te pravice odločno in vestno braniti, sicer dobijo šole oni ljudje v roke, kateri nam hočejo vzeti najpred narodnost in potem vero.

Od kod našim šolam taka nevarnost preti, to je vsakemu zavednemu Slovenceu do dobra znano. Kdor še teh nevarnostij ne pozna, ta naj se seznani z nakanami novo-ustanovljenega nemškega šolskega društva, ta naj opazuje delovanje tega društva, naj pomisli, da se nahajajo okrajni šolski nadzorniki, ki stoje s tem društvom v jako tesni zvezi, da ti skrbé za razširjenje tega društva, da posredno in neposredno v korist tega društva uplivajo na učitelje.

Kdor še ni prepričan, da je vsakega Slovence sveta dolžnost, strogo paziti na delovanje imenovanega društva in pomagati graditi jez njegovemu napredovanju, ta naj se spomni imen onih učiteljev slovenske mladine, kateri so dobili za ponemčevanje nagrad, in naj pomisli, da število onih učiteljev, kateri so tudi dobili grošev, da bi pomagali kopati slovenski narodnostni grob, ni malo, čeravno se njih imena ne izvedo.

Naši nasprotniki se ne pečajo samo z učitelji; povsodi nastavljajo svoje goste mreže; z na-

peljivimi in lažnjivimi besedami vlovili so že marsikterega slovenskega posestnika, da njim — svojim pogrebem, plačuje na leto goldinar — za društvo sv. Mohorja ga nima!

Prosim tedaj: gospodje duhovniki in vsi domoljubi, udeležujte se volitev za krajne šolske svete! Volite pametne, požrtvovalne in neustrašljive može v krajne šolske svete, za krajne šolske ogledé itd.! Pomagajte graditi vsi jez korupciji, katera se hoče od vam znane strani zasejati mej narodne učitelje, da bi nam ugonobila mladino ter nas spravila ob bodočnost!

Ako si ohranimo narodne šole, ohranimo si tudi narodnost. Sčasom bode nam mogoče s pomočjo drugih sil preustrojiti naše narodne šole tako, da bodo za odgojo naše mladine to, kar bi že zdaj biti morale — učilnice in odgojevalnice na krščanski podlagi, a ne duhomorne ponemčevalnice.

Dr. ...

## Gospodarske stvari.

Travnikom je treba gnojiti.

Najboljši pomoček si travnik ali senošet vzboljšati je pametno gnojenje travnika. Pametno pognojenje povišuje pridelek celega gospodarstva. Gnoj daje travniku več moči, da more več in boljše mrve ali krme roditi, kar je potem zopet živinoreji na korist in služi v vzboljšanje in pomnoženje gnoja samega, kar je pa zopet polju na prid.

So sicer kmetovavci, ki mislijo, da ni treba travnikov gnojiti in ki sploh tako gnojenje le malo obrajtajo. Pa popolnoma po krivem. Pisatelj teh vrst vé iz lastne skušnje, kolike koristi je gnojenje zlasti takih travnikov, na ktere se ne da voda napeljavati in katerih tudi potoki čez bregove stopajoči ne zamakajo in tako rodovitne delajo, ali kateri sploh na eni ali drugi način ne dobivajo kakega gnojiva. Taki travniki ne dajejo le od leta do leta manje mrve, ampak kar je še hujše tudi od leta do leta le slabše krme. Dobre trave poginejo in redke postanejo, slabe pa se množijo in